

**JÄMSTÄLLDHETS
MYNDIGHETEN**

JIM 2021

Delredovisning (1:5) av Jämställdhetsmyndighetens
uppdrag att stödja arbetet med jämställdhetsintegrering
i statliga myndigheter 2020–2025

Rapport 2021:11

Jämställdhetsmyndigheten

Göteborg, april 2021

Rapport 2021:11

Diarienummer: ALLM 2020/87

Har du frågor om denna publikation, kontakta:

Jennifer Bolin

Telefon 031-392 90 21

INNEHÅLL

SAMMANFATTNING.....	4
1. INLEDNING	6
1.1. Bakgrund.....	6
Syfte	6
Avgränsning	7
2. JÄMSTÄLLDHETSMYNDIGHETENS STÖD	8
2.1. Om stödfunktionen	8
Förväntade resultat av stödinsatserna	8
2.2. Förutsättningar för ett effektivt stöd	9
Samverkan kring stödet	9
Extern referensgrupp	10
Omvärldsbevakning, kompetensutveckling och utveckling.....	10
2.3. Stödjande insatser	11
Kontaktperson till varje JiM-myndighet	11
Strukturerat erfarenhetsutbyte kring jämställdhetsintegrering – JiM+	11
Främja samverkan mellan myndigheter för att bidra till att lösa ojämställdhetsproblem i samhället	12
Uppstartsstöd	13
Nätverksträffar	13
Utbildningsverksamhet.....	13
Stödmaterial.....	14
Nyhetsbrev.....	15
3. RESULTAT AV JiM	16
3.1. Resultat av JiM 2013–2018.....	16
3.2. Redovisningar under programperioden.....	17
Utformningen av myndigheternas JiM-uppdrag	18
Myndigheternas inriktning för arbetet	18
Löpande utvärdering genom följeforskning.....	19
Urval av myndigheters resultat.....	20
Insamling av empiri	20
REFERENSER.....	21

SAMMANFATTNING

Rapporten är en delredovisning av Jämställdhetsmyndigheten uppdrag att, inom ramen för regeringens utvecklingsprogram för jämställdhetsintegrering i statliga myndigheter (JiM), stödja myndigheternas arbete med jämställdhetsintegrering 2020–2025. Syftet med delredovisningen är att beskriva myndighetens stöduppdrag och hur myndigheten avser att löpande utvärdera JiM-programmet samt att följa och analysera myndigheternas resultat under programperioden 2021–2025. Jämställdhetsmyndigheten har detta första år valt att avgränsa delredovisningen till att beskriva stöduppdraget 2021 samt att beskriva hur myndigheten avser att följa resultaten av JiM-programmet under programperioden.

Jämställdhetsmyndigheten har påbörjat samverkan med Ekonomistyrningsverket, Diskrimineringsombudsmannen, Statistiska centralbyrån och länsstyrelserna. Myndigheten har inrättat en extern referensgrupp samt omvärldsbevakare för att utveckla stödet inom områdena rasism, hbtqi, våldsförebyggande arbete samt kopplingen till det internationella arbetet.

De planerade och huvudsakliga stödinsatserna 2021 är:

- kontaktperson till varje JiM-myndighet
- strukturerat erfarenhetsutbyte kring jämställdhetsintegrering - JiM+
- främja samverkan mellan myndigheter för att bidra till att lösa jämställdhetsproblem i samhället
- uppstartsstöd till nytillkomna JiM-myndigheter
- nätverksträffar för JiM-samordnare
- utbildningsverksamhet och stödmaterial.

Tidigare utvärderingar och lärdomar av JiM visar att myndigheternas arbete behöver ha tydligare koppling till faktiska ojämställdhetsproblem för att nå mer långtgående resultat och att myndigheternas uppföljning av jämställdhetsarbetet behöver stärkas, inte minst i myndigheternas årsredovisningar.

Jämställdhetsmyndigheten kommer under programperioden att följa och analysera myndigheternas arbete genom att:

- göra en sammanställning, analys och bedömning av myndigheternas inriktningar
- göra årliga fördjupade uppföljningar genom sammanställning, analys och bedömning av resultat från ett urval av myndigheterna.
- löpande utvärdera med hjälp av följeforskning.

1. INLEDNING

Regeringens utvecklingsprogram Jämställdhetsintegrering i myndigheter (JiM) startade 2013 och omfattade 58 myndigheter, en organisation och en extern stödfunktion. I oktober 2020 beslutade regeringen om en ny programperiod som sträcker sig till 2025 och omfattar 54 myndigheter.

1.1. BAKGRUND

Enligt förordning (2017:937) med instruktion för Jämställdhetsmyndigheten ska myndigheten stödja statliga myndigheters arbete med jämställdhetsintegrering. Därtill har myndigheten i uppdrag att stödja JiM-myndigheternas arbete med jämställdhetsintegrering under programperioden¹.

Myndigheten ska årligen lämna delredovisningar som, utöver redovisning av stöduppdraget, ska innehålla en sammanställning analys och bedömning av ett urval av JiM-myndigheters resultat. Den första delredovisningen ska lämnas till regeringen senast 19 april 2021. Uppdraget slutredovisas senast den 17 april 2026.

Analys och resultat från tidigare redovisningar och utvärderingar från Jämställdhetsmyndigheten och Statskontoret har legat till grund för planering av de stödinsatser som beskrivs i denna rapport.

Syfte

Syftet med denna rapport är att ge en beskrivning av:

- Jämställdhetsmyndighetens stöduppdrag, dess organisering, innehåll, utförande samt utvecklingsområden framöver
- hur Jämställdhetsmyndigheten avser att löpande utvärdera JiM-programmet samt följa och analysera JiM-myndigheternas resultat under programperioden.

¹ Regeringsbeslut A2020/02041

Avgränsning

Uppdraget anger att Jämställdhetsmyndigheten årligen ska redovisa en sammanställning, inklusive en analys och bedömning, av ett urval av berörda myndigheters resultat. Jämställdhetsmyndigheten har detta första år valt att avgränsa delredovisningen till att beskriva stödets innehåll, metoder och strukturer samt hur myndigheten avser att följa och analysera myndigheternas resultat under kommande programperiod.

2. JÄMSTÄLLDHETSMYNDIGHETENS STÖD

Att stödja statliga myndigheter i deras arbete med jämställdhetsintegrering är ett av Jämställdhetsmyndighetens kärnuppdrag. Målet är att myndigheterna bättre bidrar till att uppnå jämställdhet i samhället. I detta kapitel redogörs för Jämställdhetsmyndighetens stöd utifrån förväntade resultat, förutsättningar för ett effektivt stöd samt planerade insatser.

2.1. OM STÖDFUNKTIONEN

Jämställdhetsmyndigheten utvecklar ett verksamhetsanpassat stöd genom att föra en nära dialog med myndigheterna och genom att anpassa stödinsatserna utifrån deras behov. Stödet ska också vara träffsäkert och relevant genom att ta sin utgångspunkt i ojämställdhetsproblem i samhället och i myndigheternas verksamheter, i tidigare kunskap och erfarenheter², och genom omvärldsbevakning. Jämställdhetsmyndigheten ska också, utöver kön, beakta fler maktordningar för bättre prioriteringar och större träffsäkerhet i utformningen av stödinsatserna. Stödet ska vara relationsbyggande genom ett professionellt bemötande som experter på jämställdhet och jämställdhetsintegrering. Stödfunktionen ska vara tillgänglig och stödjande när myndigheterna vänder sig till Jämställdhetsmyndigheten.

Funktionen är organiserad på Avdelningen för stöd och samordning och består av tio medarbetare, en planerings- och uppföljningsansvarig samt en avdelningschef.

Förväntade resultat av stödinsatserna

De förväntade resultaten av stödet är att JIM-myndigheterna 2025 i högre grad:

- har planerat och organiserat sitt arbete med jämställdhetsintegrering och jämställdhetsbudgetering så att det ger resultat i verksamheten
- arbetar med konkreta och relevanta ojämställdhetsproblem inom sina kärnverksamheter

² Statskontoret 2019:4, s 21 samt Jämställdhetsmyndigheten 2019:1

- synliggör och analyserar resultaten och effekterna i verksamheten utifrån ett jämställdhetsperspektiv
- samverkar med andra myndigheter och aktörer kring gemensamma ojämställdhetsproblem.

Dessa resultat förväntas på sikt få effekter i form av att myndigheterna genom sina verksamhetsutfall och i samverkan med andra bidrar till att öka jämställdheten i samhället.

2.2. FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ETT EFFEKTIVT STÖD

Jämställdhetsmyndigheten prioriterar vid behov stödinsatser och verksamheter som bedöms ha störst möjlighet att bidra till att uppnå de jämställdhetspolitiska målen. För att stödja JiM-myndigheterna på ett effektivt sätt behöver vissa förutsättningar vara på plats.

Samverkan kring stödet

Jämställdhetsmyndigheten ska planera och erbjuda stöd till JiM-myndigheterna i samverkan med Ekonomistyrningsverket, Statistiska centralbyrån, Diskrimineringsombudsmannen och länsstyrelserna. Dessa myndigheter har genom sina uppdrag, kunskaper och verksamheter stor betydelse och påverkar förutsättningarna för andra myndigheter och aktörers arbete med jämställdhetsintegrering.

Ekonomistyrningsverket ingår även i JiM+, ett strukturerat erfarenhetsutbyte kring jämställdhetsintegrering, och kommer under året att medverka i JiM+ rörande jämställdhetsbudgetering och uppföljning. Vad gäller jämställdhetsbudgetering kommer gemensam kunskap att samlas in och utvecklas för att sedan spridas vidare till fler aktörer genom utbildningar och stödmaterial.

Genom stödfunktionerna för både JiM och Jämställdhetsintegrering i högskolor och universitet (JiHU) utreder myndigheten tillsammans med Diskrimineringsombudsmannen gränsdragningar mellan jämställdhetsintegrering och aktiva åtgärder och hur det påverkar jämställdhetsarbetet respektive arbetet mot diskriminering. Två gemensamma workshops har genomförts under 2020. Målet är att utveckla stödinsatser i form av utbildning och/eller vägledningar.

Jämställdhetsmyndigheten har i samarbete med länsstyrelserna upprättat en strukturerad och regelbunden samverkan på både utredar- och chefsnivå i respektive organisation.

Syftet med samverkan är att främja ett sammanhållet genomförande av jämställdhetspolitiken på nationell och regional nivå med utgångspunkt i regeringens strategi för genomförande det vill säga jämställdhetsintegrering och

särskilda jämställdhetsåtgärder. Myndigheterna verkar för en stärkt samordning och strategisk utveckling mellan uppdragen att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och jämställdhetsintegrering. Identifierade områden 2021 är samverkan kring uppföljning av länsstrategierna och handlingsplaner för den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor samt samverkan gällande våldsprevention.

Jämställdhetsmyndigheten deltar också vid länsstyrelsernas regelbundna träffar för särskilt sakkunniga i jämställdhet för omvärldsbevakning och informationsöverföring.

Jämställdhetsmyndigheten samverkar med och ger stöd till Naturvårdsverket i deras uppdrag att redovisa en strategi för att beakta och integrera jämställdhetsaspekter vid Sveriges genomförande av Parisavtalet³.

Extern referensgrupp

Jämställdhetsmyndigheten har skapat en extern referensgrupp i syfte att få inspel från myndighetens målgrupper på stödinsatserna för att kunna utforma dessa så att de svarar mot målgruppernas behov. Målet är att kunna erbjuda ett träffsäkert stöd.

Aktörer som ingår i referensgruppen är representanter (ofta jämställdhetsstrategier eller -samordnare) för JiM-myndigheter, lärosäten, länsstyrelserna, Sveriges kommuner och regioner (SKR) samt enskilda kommuner. Referensgruppen har hittills lämnat synpunkter på insatserna JiM+, webbutbildningar, stödet till JiHU samt struktur och innehåll för olika vägledningar.

Omvärldsbevakning, kompetensutveckling och utveckling

För att öka kunskapen om aktuella frågor bland våra målgrupper samt på vilket sätt våra stödinsatser kan utvecklas inom relevanta områden ingår

Jämställdhetsmyndigheten i Forum för levande historias myndighetsnätverk mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott.

Myndigheten planerar att fortsatt inkludera ett hbtqi- perspektiv i stödet inom JiM.⁴ För att få ökat genomslag och bättre träffsäkerhet i jämställdhetsarbetet kan fler maktordningar beaktas än kön, som exempelvis etnisk tillhörighet, ålder, sexuell läggning, könsidentitet och funktionalitet.

Kopplingen mellan våldsförebyggande arbete och arbetet med jämställdhetsintegrering ska stärkas ytterligare för att ge förutsättningar för ett utökat våldspreventivt arbete i JiM-myndigheternas arbete med jämställdhetsintegrering.

³ Regeringsbeslut M2020/01518

⁴ Jämställdhetsmyndigheten 2021:9, s. 11.

Jämställdhetsmyndigheten planerar att utveckla och stärka kopplingen till hur det nationella arbetet med jämställdhetsintegrering förhåller sig till arbetet på en internationell nivå och tvärtom, bland annat i relation till EU och FN, och med utgångspunkt i globala ramverk som Pekingsplattformen och Istanbulkonventionen.

2.3. STÖDJANDE INSATSER

Kontaktperson till varje JiM-myndighet

I syfte att svara mot tidigare identifierade behov att erbjuda ett mer verksamhetsanpassat stöd har Jämställdhetsmyndigheten inrättat ett system med kontaktpersoner till alla myndigheter som ingår i JiM-programmet.

Genom kontinuerlig kontakt och dialog skapas förutsättningar för ett stöd som är mer anpassat utifrån respektive myndighets behov. Målet är att verka relationsskapande och att myndigheterna vänder sig till Jämställdhetsmyndigheten för vägledning och stöd i sitt arbete. Kontaktpersonen fungerar som ett expertstöd och kan ge råd och feedback till JiM-samordnare och ledningsfunktioner i myndigheterna.

Att en kontaktperson följer myndigheterna långsiktigt medför en kontinuitet och större inblick i myndigheternas verksamhet samt stöd- och samverkansbehov.

Den närmare kännedom om erfarenheter och behov hos myndigheterna som kontaktpersonerna får förs in i arbetet med att utveckla myndighetens stödinsatser såsom vägledningmaterial och utbildningsverksamhet. Kunskapen väntas också ge bättre förutsättningar för Jämställdhetsmyndigheten internt att genom informationsöverföring nå synergier mellan uppdrag i de fall JiM-myndigheterna är målgrupp för andra uppdrag inom myndigheten, till exempel uppdrag inom nationella strategin för att bekämpa och motverka mäns våld mot kvinnor eller regeringens utvecklingsprogram JiHU.

Strukturerat erfarenhetsutbyte kring jämställdhetsintegrering – JiM+

JiM+ är ett stöd för arbete med jämställdhetsintegrering och jämställdhetsbudgetering i form av strukturerat erfarenhetsutbyte och ömsesidigt lärande⁵. JiM+ är ett uppdrag till Jämställdhetsmyndigheten att, tillsammans med Ekonomistyrningsverket, Skatteverket, Vetenskapsrådet samt Kriminalvården utveckla och tillämpa en modell för systematiskt erfarenhetsutbyte om jämställdhetsintegrering

⁵ Jämställdhetsmyndigheten 2021:12.

(A2020/00442/JÄM). Tillämpningen är en integrerad del av det stöd som Jämställdhetsmyndigheten erbjuder i JiM-programmet. Under 2021–2022 bedrivs JiM+ i tre olika grupper med totalt 13 JiM-myndigheter⁶.

Ett viktigt syfte med JiM+ är att sprida erfarenheter och resultat från arbetet med jämställdhetsintegrering till andra myndigheter. Mycket av den kunskap och lärande som samlas i JiM+ kommer andra myndigheter och andra aktörer till del genom utveckling av stödmaterial och vägledningar. Olika evenemang och aktiviteter, till exempel webinarier och nätverksträffar, ska arrangeras för andra myndigheter och även andra aktörer. Kunskap kan spridas på jämställdhetskonferenser liksom på konferenser för olika samhällssektorer. Lärdomar, arbetssätt och goda exempel kommer också att spridas genom myndighetens utbildningsverksamhet och relevanta kommunikationskanaler.

Under 2022–2025 planeras JiM+ att erbjudas till andra JiM-myndigheter utifrån intresse och stödbehov. Strukturen för erfarenhetsutbytet kan också vara av intresse för andra myndigheter utanför JiM-programmet som Jämställdhetsmyndigheten stödjer såsom lärosäten eller länsstyrelser.

Främja samverkan mellan myndigheter för att bidra till att lösa ojämställdhetsproblem i samhället

En utveckling i arbetet med jämställdhetsintegrering är att främja samverkan mellan olika aktörer för att lösa gemensamma ojämställdhetsproblem. Syftet med stödinsatsen är att utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering genom att identifiera utmaningar som skär genom olika samhällssektorer och som ingen enskild aktör kan lösa på egen hand. I stället behöver flera aktörer bidra med sin del. Nya utvecklingsbehov kan också synliggöras, vilka inte upptäcks när varje aktör fokuserar på sin egen verksamhet.

Jämställdhetsmyndigheten planerar att sammanställa och analysera JiM-myndigheternas redovisningar av inriktningen för arbetet med jämställdhetsintegrering september 2021. En annan utgångspunkt för samverkan kommer också att vara myndighetens egna uppföljningar och andra utredningar⁷. I underlagen identifieras gemensamma ojämställdhetsproblem som kräver samordning. Där avser myndigheten att initiera samverkan mellan myndigheter och andra aktörer på nationell, regional och lokal nivå genom relevanta delar av stödfunktionens insatser med start hösten 2021.

⁶ Grupp 1: Kriminalvården, Polismyndigheten, Migrationsverket och Statens institutionsstyrelse (SiS). Grupp 2: Vetenskapsrådet, Forte, Formas och Vinnova. Grupp 3: Skatteverket, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, CSN och Pensionsmyndigheten.

⁷ Såsom Kommissionen för jämställda livsinkomsters delredovisning.

Uppstartsstöd

Samtliga nytillkomna myndigheter i utvecklingsprogrammet, erbjuds ett uppstartsstöd av kontaktpersonen för myndigheten. För att uppstartsstödet ska svara mot myndighetens behov utformas det i dialog med myndigheten.

Syftet med uppstartsstödet är att erbjuda ett verksamhetsanpassat stöd att genomlysna verksamheten, identifiera ojämställdhetsproblem samt ge stöd kring hur myndigheten kan planera och organisera sitt arbete med jämställdhetsintegrering.

Ledningsgrupp och samordnare erbjuds Jämställdhetsmyndighetens webbaserade grundkurs i jämställdhetsintegrering samt två halvdagsworkshops som fokuserar på att identifiera ojämställdhetsproblem, formulera mål och aktiviteter samt identifiera förutsättningar i jämställdhetsintegreringsarbetet. Vidare ska myndigheterna få förståelse för vikten av att skapa en hållbar organisering i jämställdhetsintegreringsarbetet för att nå målsättningarna i arbetet, exempelvis kunskap och insikter om ledningens ansvar och roll att skapa förutsättningar för arbetet. Uppstartsstödet syftar också till att ledningen ska ges stöd och verktyg för att kunna redovisa en träffsäker inriktning för jämställdhetsintegreringsarbetet.

Nätverksträffar

Jämställdhetsmyndigheten erbjuder nätverksträffar för erfarenhetsutbyte mellan samordnare för jämställdhetsintegrering och andra strategiska funktioner. Syftet med nätverksträffarna är att erbjuda ett brett stöd för myndigheterna att dela erfarenheter inom relevanta områden för arbetet med jämställdhetsintegrering. Genom att tidigt på året kommunicera träffarnas innehåll ges möjlighet för myndigheterna att välja att delta på de träffar som svarar mot deras aktuella behov. Den första träffen i april 2021 har fokus på inriktning för arbetet med jämställdhetsintegrering för att svara mot JIM-myndigheternas stödbehov kopplat till deras redovisning på temat i september 2021.

Utbildningsverksamhet

Jämställdhetsmyndighetens utbildningsverksamhet tas fram och utvecklas i samarbete mellan myndighetens samtliga avdelningar och utgår från behov inom prioriterade områden och efterfrågan som finns bland myndighetens prioriterade målgrupper. Arbetet med att utveckla utbildningar sammanlänkas med utveckling av stödmaterial såsom vägledningar och annat metodmaterial.

Jämställdhetsmyndigheten ska ge ett brett stöd genom att utveckla digitala introducerande utbildningar. Myndigheten har tagit fram en grundläggande webbutbildning inom jämställdhetsintegrering och kommer under 2021 att utveckla en fördjupningsdel med fokus på styrning. Därför har en utbildningsplattform för alla webbutbildningar implementerats och utvecklats under 2020.

Utbildningar planeras att ges både fysiskt i Göteborg och på andra ställen i landet, digitalt och via den utbildningsplattform som finns för ändamålet.

De utbildningar som kommer att genomföras 2021 är en introduktionskurs i jämställdhetsintegrering för chefer och en kurs i hållbar utveckling och jämställdhetsarbete. Myndigheten avser också att utveckla en utbildning inom området jämställdhetsbudgetering. Utbildningen planeras och genomförs tillsammans med Ekonomistyrningsverket och utifrån de erfarenheter och behov som väntas komma fram i JiM+.

Stödmaterial

Jämställdhetsmyndigheten tar fram stödmaterial i form av vägledningar och lärande exempel för arbetet med jämställdhetsintegrering. Syftet är att ge ett brett kunskapsstöd och vägledning kring centrala områden i arbete med jämställdhetsintegrering. En viktig del är att sprida det lärande som sker inom exempelvis JiM+ och andra samverkansprojekt som Jämställdhetsmyndigheten ingår som part i, såsom pilotprojekt om artificiell intelligens och jämställdhet i statlig förvaltning samt samverkansprojektet Develop till sammans med Region Norrbotten.

Jämställdhetsmyndigheten har tagit fram en grundläggande vägledning i att planera, organisera och följa upp arbete med jämställdhetsintegrering⁸. Vägledningen ger en översiktlig introduktion till hur arbete med jämställdhetsintegrering bedrivs och utgår från Ekonomistyrningsverkets rekommendationer för planerings- och uppföljningsprocessen⁹. Vägledningen kommer att utvecklas genom att revideras löpande och kompletteras med lärande exempel från exempelvis JiM+, nätverksträffar för JiM-samordnare och tematräffar för JiHU-samordnare.

Under våren 2021 tar Jämställdhetsmyndigheten fram en fördjupande vägledning med fokus på att forma inriktningen för arbete med jämställdhetsintegrering. Inriktningen är tänkt att stödja myndigheternas inför deras arbete med att ta fram och redovisa inriktning för arbetet med jämställdhetsintegrering under programperioden.

Myndigheten planerar att, i samarbete med Ekonomistyrningsverket och Diskrimineringsombudsmannen, utveckla ytterligare stödmaterial inom områdena jämställdhetsbudgetering, uppföljning och jämställdhetsintegrering i relation till arbetsgivarperspektivet och verksamhetsperspektivet samt uppföljning.

⁸ Jämställdhetsmyndigheten 2021-01-20

⁹ Ekonomistyrningsverket 2017:60

Nyhetsbrev

Jämställdhetsmyndigheten skickar nyhetsbrev fyra gånger per år till JiM-samordnare. Syftet med nyhetsbrevet är stödja JiM-samordnare med information, omvärldsbevakning och inspiration i deras interna stöduppdrag.

3. RESULTAT AV JiM

Detta kapitel innehåller en kort beskrivning av tidigare utvärderingar och lärdomar av resultat av JiM-arbetet, hur Jämställdhetsmyndigheten planerar att utvärdera JiM-programmet löpande samt följa myndigheternas resultat under programperioden.

3.1. RESULTAT AV JiM 2013–2018

Statskontoret konstaterar i utvärderingen av JiM att myndigheterna under föregående programperiod 2013–2018 sammantaget genomfört ett omfattande arbete, har nått flera resultat och att de förstått att målet med JiM-programmet är att öka jämställdheten i den verksamhet som når deras målgrupper. Samtidigt rörde många av resultaten under programperioden myndigheternas interna verksamhet och styrning¹⁰. Gemensamt för de myndigheter som nådde mest långtgående resultat är enligt Statskontoret att de sett jämställdhetsintegrering som ett verktyg för att öka kvaliteten i den ordinarie verksamheten. Vidare konstaterar Statskontoret att myndigheternas arbete ofta saknade tydlig koppling till faktiska ojämställdhetsproblem och att myndigheternas resurser kunde ha använts mer effektivt om de i stället hade lagt dem på arbete med en tydligare sådan koppling och hade därmed haft större potential att bidra till de jämställdhetspolitiska målen.

Jämställdhetsmyndigheten konstaterar i slutredovisningen av föregående programperiod att myndigheterna har nått resultat av arbetet med jämställdhetsintegrering som i många fall lett till förändrade verksamhetsutfall och bedöms kunna leda till effekter på sikt. Vidare bedömer Jämställdhetsmyndigheten att myndigheternas uppföljning av arbetet med jämställdhetsintegrering behöver utvecklas för att göra resultat synliga, bland annat för att generera kunskap, sprida lärande och följa om arbetet får avsedd effekt¹¹.

Jämställdhetsmyndigheten konstaterar¹² också att de flesta myndigheterna i JiM-programmet har byggt upp en stabil infrastruktur och på detta sätt lagt en god grund

¹⁰ Statskontoret 2019:4, s. 21.

¹¹ Jämställdhetsmyndigheten 2019:1, s. 42.

¹² Jämställdhetsmyndigheten 2020:5, s. 57.

för ett framtida jämställdhetsarbete i relation till de jämställdhetspolitiska målen. Få myndigheter kan dock påvisa att deras konkreta resultat av utvecklad verksamhet har gett tydliga effekter på samhällsnivå i relation till de jämställdhetspolitiska målen, en bild som bekräftar resultaten i Statskontorets utvärdering av JiM¹³. Detta betyder inte att satsningen eller myndigheternas arbete inte nått effekter utan snarare att myndigheterna själva har svårt att påvisa eller tolka dem.

Kommissionen för jämställda livsinkomster har granskat och bedömt ett urval av JiM-myndigheternas årsredovisningar och konstaterar att könsuppdelad statistik inte alltid redovisas och när den gör det saknas ofta analyser av de könsskillnader som har identifierats. Likaså ser kommissionen att bedömningar av hur verksamheterna har bidragit till de jämställdhetspolitiska målen samt huruvida det arbete som bedrivits har gett resultat och effekt ges litet utrymme¹⁴.

Vidare konstaterar kommissionen för jämställda livsinkomster att de nya reglerna för årsredovisningar kan bidra till ett ökat fokus på effekterna av myndigheters verksamhet, och därmed fyller en viktig funktion för att ytterligare stärka arbetet med jämställdhetsintegrering¹⁵.

Jämställdhetsmyndigheten avser att stödja myndigheterna att bättre synliggöra sina resultat av arbetet med jämställdhetsintegrering i sina årsredovisningar. Myndighetens planerade stödinsatser syftar till att förbättra förutsättningarna för myndigheterna att bättre kunna följa upp resultaten av arbetet med jämställdhetsintegrering, exempelvis genom vägledning i JiM+ och genom kontaktpersonerna till myndigheterna.

3.2. REDOVISNINGAR UNDER PROGRAMPERIODEN

Jämställdhetsmyndigheten ska årligen delredovisa stöduppdraget och redovisningarna ska, utöver en beskrivning av stöduppdraget, innehålla en sammanställning, inklusive en analys och bedömning, av ett urval av berörda myndigheters resultat. Den första redovisningen av myndigheternas resultat kommer att göras i nästa delredovisning av JiM-uppdraget, 2022. Nedan anges planerna för uppföljningen i stora drag.

Myndigheten redovisar och analyserar årligen, enligt förordningen (2017:937) med instruktion för Jämställdhetsmyndigheten, resultat av åtgärder som relevanta myndigheter och andra aktörer vidtagit under föregående år med utgångspunkt i de jämställdhetspolitiska målen. 2020 innehöll den en fallstudie av

¹³ Statskontoret

¹⁴ Kommissionens för jämställda livsinkomster sid 115.

¹⁵ Kommissionens för jämställda livsinkomster s. 127.

jämställdhetsintegrering i myndigheter¹⁶. Den årliga redovisningen följer resultat av jämställdhetsintegrering och andra riktade satsningar på en övergripande nivå och fokus ligger på styrningen av jämställdhetspolitiken där uppdrag om jämställdhetsintegrering i myndigheter är en del.

De årliga delredovisningarna av JiM möjliggör för Jämställdhetsmyndigheten att närmare följa JiM-myndigheternas arbete och resultat av jämställdhetsintegrering.

Utformningen av myndigheternas JiM-uppdrag

Enligt Statskontoret skulle regeringens styrning av JiM-programmet kunna vara tydligare och mer verksamhetsanpassad genom att myndigheternas arbete med jämställdhetsintegrering getts mer vägledning¹⁷.

I styrningen av JiHU-programmet gavs vägledning i form av exempel på inriktningar för arbetet, nämligen lika möjligheter till karriärvägar, könsbundna studieval och genomströmning. Dessa av regeringen uttalade inriktningar bedöms ha fungerat vägledande för lärosätena i deras arbete att ta sig an uppdraget med jämställdhetsintegrering¹⁸.

Jämställdhetsmyndigheten avser sammanställa JiM-myndigheternas uppdrag för att få en samlad bild över uppdragens utformning. Enstaka nedslag visar dock att det kan skilja sig åt i vilken utsträckning uppdragen ger vägledning i vad myndigheternas arbete med jämställdhetsintegrering ska bidra till.

Myndigheternas inriktning för arbetet

De flesta myndigheterna har gemensamt att de i september 2021 ska redovisa inriktningen för arbete med jämställdhetsintegrering den kommande programperioden. Mot bakgrund av att de myndigheter som nått mest långtgående resultat av arbetet är de som lyckats bra med att koppla samman verksamheten med de jämställdhetspolitiska målen¹⁹ så förväntas inriktningarna ha stor betydelse för hur långtgående resultat myndigheterna kan nå den kommande programperioden.

Som en del av att följa myndigheternas resultat kommer därför Jämställdhetsmyndigheten sammanställa myndigheternas redovisningar med inriktningarna under hösten 2021. En analys och bedömning av dessa kommer utgöra en del av Jämställdhetsmyndighetens delredovisningen för nästkommande

¹⁶ Jämställdhetsmyndigheten 2020:5.

¹⁷ Statskontoret 2019:4, s. 67.

¹⁸ Jämställdhetsmyndigheten 2020:6, s. 29.

¹⁹ Jämställdhetsmyndigheten 2019:1, s. 34.

år, 2022, och kan komma att påverka urvalet över vilka myndigheters resultat som Jämställdhetsmyndigheten fokuserar på framgent.

Löpande utvärdering genom följeforskning

Jämställdhetsmyndigheten ska enligt uppdraget löpande utvärdera JiM-programmet. Detta gör Jämställdhetsmyndigheten genom följeforskning inom ramen för JiM+ under 2021 och fram till juni 2022. Syftet är både att undersöka hur erfarenhetsutbytet kan utvecklas och att skapa kunskap om jämställdhetsintegrering som kan bidra till att utveckla myndigheters arbete på sikt.

Utvärderingen ska bedöma hur och i vilken grad aktiviteterna bidrar till regeringsuppdragets syfte och mål. Följeforskaren kommer att samla in underlag genom att delta på träffar och vid olika tidpunkter göra intervjuer med en del av deltagarna. Genom löpande avstämningar kommer följeforskarens resultat att återföras till planeringsgruppen för att utveckla JiM+ under tiden programmet pågår. Underlaget kommer också att analyseras tillsammans med representanter från Jämställdhetsmyndigheten och deltagare i JiM+ i särskilda analysseminarier, där fördjupad kunskap om arbetet med jämställdhetsintegrering i myndigheter kommer att skapas. Resultatet redovisas i en slutrapport i juni 2022.

Följeforskningen ska utvärdera om myndigheterna genom deras medverkan i JiM+ stärkt arbetet med jämställdhetsintegrering genom att:

- Strategiska funktioner har ökad förståelse för vad ett aktivt ägarskap av jämställdhetsintegrering innebär i deras funktion.
- Förankringen av jämställdhetsarbetet i myndighetsledningarna stärks.
- Inriktning och mål för myndigheternas jämställdhetsarbete blir tydligare och kopplas tydligare till de jämställdhetspolitiska målen.
- Myndigheterna blir bättre på att analysera och följa upp verksamheten ur ett jämställdhetsperspektiv.
- Förutsättningarna för resultatdialoger stärks på alla nivåer.
- Jämställdhetsarbetet sprids i större del av myndigheternas verksamhet.
- Arbetet med jämställdhetsintegrering bedrivs i högre grad inom kärnverksamheten.
- Strategiska funktioner på myndigheterna får ökad kunskap kring jämställdhetsbudgetering.

Sammantaget förväntas detta i nästa steg leda till effekter i form av mer jämställda verksamheter som ger mer jämställt utfall, bidrar till ökad jämställdhet för målgrupperna och att myndigheterna i högre grad bidrar till ett jämställt samhälle.

JiM+ förväntas också leda till resultat för andra än deltagande myndigheter nämligen att bidra till att:

- identifiera och sprida lärande exempel och kunskap om jämställdhetsintegrering till andra myndigheter än de som deltar i JiM+
- utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering i staten, bland annat avseende jämställdhetsbudgetering.

Jämställdhetsmyndigheten avser att utveckla följeforskning till andra delar av stödet under programperioden.

Urval av myndigheters resultat

Jämställdhetsmyndigheten ska årligen göra en analys och bedömning av ett urval av berörda myndigheters resultat. Urvalen kommer att påverkas av resultaten av myndigheternas inriktningar som redovisas hösten 2021. Myndigheten avser också att göra tematiska urval till exempel stora myndigheter med regional och lokal närvaro över landet och myndigheters inverkan på och spridning över de jämställdhetspolitiska målen, men också samverkande myndigheter vars verksamhet påverkar gemensamma ojämställdhetsproblem. Även myndigheter som tidigare ingått i utvecklingsprogrammet kan komma att ingå i urvalet.

Insamling av empiri

Delredovisningarna de kommande åren kommer att bygga på sammanställning av uppdragens utformning, myndigheternas inriktningar, årliga enkäter till JiM-myndigheterna, intervjuer med nyckelfunktioner (främst JiM-samordnare), följeforskning, löpande utvärderingar av myndigheternas uppfattningar om Jämställdhetsmyndighetens stödinsatser samt läsning och analyser av myndigheternas verksamhetsplaner och årsredovisningar.

REFERENSER

- Ekonomistyrningsverket 2017:60. *Vägledning. Processen för planering och uppföljning. En förutsättning för en effektiv verksamhet.*
<https://www.esv.se/contentassets/911835a44ec44672828fcd07015f7f0c/esv-2017-60-processen-for-planering-och-uppfoljning.pdf>
- Jämställdhetsmyndigheten 2021-01-20. *Vägledning – stöd för att planera, organisera och följa upp arbetet med jämställdhetsintegrering.*
<https://www.jamstalldhetsmyndigheten.se/vagledning-stod-for-att-planera-organisera-och-folja-upp-arbetet-med-jamstalldhetsintegrering>
- Jämställdhetsmyndigheten 2019:1. *Jämställdhetsintegrering i myndigheter. Jämställdhetsmyndighetens slutredovisning av utvecklingsprogrammet Jämställdhetsintegrering i myndigheter 2013–2018.*
- Jämställdhetsmyndigheten 2020:5. *Styrning ger resultat – Jämställdhetspolitiska åtgärder 2019.*
- Jämställdhetsmyndigheten 2020:6. *Jämställdhet i akademien. Slutredovisning av jämställdhetsintegrering i högskolor och universitet – programperioden 2016 – 2019.*
- Jämställdhetsmyndigheten 2021:9. *Slutredovisning HBTQ strategisk myndighet. 2020 års redovisning av Jämställdhetsmyndighetens uppdrag för hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter.*
- Jämställdhetsmyndigheten 2021:12. *Stärkt jämställdhet genom JiM+. Delredovisning av uppdrag att utveckla en modell för systematiskt erfarenhetsutbyte kring jämställdhetsintegrering och jämställdhetsbudgetering.*
- Kommissionen för jämställda livsinkomster 2020:01. *Delredovisning. Kartläggning av hur offentliga stödåtgärder fördelas mellan kvinnor och män, samt översyn av myndigheters information och vägledning ur ett jämställdhetsperspektiv.*
- Regeringsbeslut A2020/02041. *Uppdrag till Jämställdhetsmyndigheten om att stödja arbetet med jämställdhetsintegrering i statliga myndigheter, 2020-10-01.*
- Regeringsbeslut M2020/01518. *Uppdrag till Naturvårdsverket att utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering, 2020-10-01.*
- Statskontoret 2019:4. *Slutrapport. Utvärdering av regeringens utvecklingsprogram för jämställdhetsintegrering i myndigheter.*

Box 73, 424 22 Angered
Besöksadress: Angereds torg 9
Tel: 031-392 90 00
www.jamstalldhetsmyndigheten.se

**JÄMSTÄLLDHETS
MYNDIGHETEN**